

**Francisci Monacelli Eugubini J. U. D. Protonotarii
Apostolici, olim Ecclesiæ Venusinæ, ac deinde Æsinatis
Vicarii Generalis, &c. Formularium Legale Practicum Fori
Ecclesiastici**

In Quo Formulæ Expeditionum usufrequentium de his, quæ pertinent ad
Officium Judicis nobile, continentur ; Opus Episcopis, Vicariis Generalibus,
Aliisque Iurisdictionem quasi Episcopalem exercentibus: necnon
Confessariis, Parochis, Cancellariis, cæterisque in dicto Foro versantibus,
apprimè utile ...

Monacellus, Franciscus

Venetiis, 1706

De forma servanda in collatione Parochialium.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62406](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62406)

Nisi quis ingrederetur ad malum finem, quia tunc casus esset Papæ reservatus, Donat. *ibidem*, vel quis ingrederetur prætextu facultatum concessarum, quia etiam tunc excommunicatio esset Papæ reservata, Donat. *ibidem* num. 5. quem sequitur Biff. Hierurg. tom. 2. litt. S. num. 211. §. 30. ex vi Bullæ Greg. XIII. de qua infra: Nicol. in *fosc. verb. Clausura* n. 40.

3. Quod intelligas de facultatibus, & privilegiis concessis ante Gregorii tempora, secus si posteriora fuerint cum clausula derogatoria dictæ Constitutioni, & Regulæ, si qua sit, quæ præcipiat, quod non admittantur scemina in Monasterium idem Donat. tom. 2. tract. 4. de violat. claus. Monast. quæst. 4.

4. A qua tamen Censura Papæ reservata, si esset occulta, poterit ab Episcopo vigore Concil. Trid. sess. 24. cap. 6. de reform. absolvi, vel ab alio Confessario ab eodem Episcopo delegato, ut ex Navar. tom. 2. lib. 5. de sent. excom. cons. 43. & aliis pluribus auctoritatibus probat Donat. *prax. rer. Regular. tom. 2. tract. 4. de violat. Clausur. Monast. quæst. 33. n. 2.*

5. Violat Clausuram, & Censuras incurrit, qui introducit infantes cujuscvis sexus, & ætatis, sic pluries declaravit Sac. Congr. Episcop. prout referunt Nicol. in

fosc. verb. Clausura n. 29. & Pignatell. *consult. 85. num. 243. tom. 6. Gavant. manual. Episc. ubi supra num. 31. quod est contra Donat. de Regular. tom. 4. tract. 5. qu. 11. & alios ab eo relatos; & hos Episcopus sequi non debet, sed oraculum Sac. Congregationis, quæ majori auctoritate hoc decidendi pollet, quàm sibi deferendum existiment Authores Regulares.*

6. At adverte, quod hac censura non afficiuntur cooperantes, seu assistentes ingressui, sed Superior, & Moniales, quæ sine necessitate personas cujuscvis ætatis, & sexus in Clausuram recipiunt, & introducunt, ut observat Pelizar. *de Monial. cap. 5. sect. 3. num. 101. Sac. Congreg. Concil. in Monopolitana Censurarum 20. Junii 1693.*

Pii V. Constit. XXXIII.

De forma servanda in collatione Parochialium.

S U M M A R I U M .

1 Plures sunt casus, in quibus non existitur concursus Parochialium vacantium, qui enumerantur.

PIUS EPISCOPUS, &c.

IN conferendis Beneficiis Ecclesiasticis præsertim Parochialibus Ecclesiis personis dignis, & habilibus, quæ in loco residere, & per se ipsos curam exercere valeant, quantum diligentiam adhiberi oporteat, Alexandri III. Lateranen. & Gregorii X. Lugdunen. generalibus Conciliis, ac Innocentii similiter III. & aliorum Romanorum Pontif. prædecessorum nostrorum editæ Constitutiones testantur.

§. I. Quod ut diligentius, ac rectius perficiatur, statuit etiam Synodus Tridentina, ut occurrente vacatione Parochialis Ecclesiæ, etiam generaliter vel specialiter, etiam vigore indulti in favorem S. R. E. Cardinalium, aut aliàs quomodolibet reservatæ, vel affectæ, debeat Episcopus, habita notitia vacationis Ecclesiæ, si opus fuerit, idoneum in ea Vicarium cum congrua ejus arbitrio fructuum portionis assignatione constituere, qui onera ipsius Ecclesiæ sustineat donec ei de Rectore provideatur. Et deinde Episcopus, & qui jus patronatus habet, intra decem dies, aut aliud tempus ab Episcopo præscribendum, aliquos Clericos ad regendum Ecclesiam idoneos Examinatoribus juxta formam ejusdem Synodi deputatis nominet, & non nisi ab eisdem Examinatoribus per concursum aliorum Examinatorum, etiam tamquam magis idoneo ab Episcopo judicato, & electo de Ecclesia provideatur. Aliàs provisiones, seu institu-

- tiones omnes præter formam prædictam factæ surreptitiæ censeantur.
- §. 2. Sed quoniam res humanæ semper in deterius prolabantur, nisi sit, qui eas retineat, ac debitæ executioni demandet, & verendum sit, ne propter Constitutionum hujusmodi transgressionem maximi abusus orientur. Nos ad quorum notitiam non sine gravi nostra molestia pervenit nonnullos ex Venerabilibus Fratribus nostris Archiepiscopis, & Episcopis, occurrente vacatione Parochialium Ecclesiarum, eas nullo aut minus ritè servato examine, præsertim illo, quod per concursum fieri debet ex Concilio Tridentino, vel etiam examine ritè servato, personis minus dignis, carnalitatibus, aut alium humanæ passionis affectum, non rationis iudicium sequentes, contulisse, & de eis providisse, volentes quantum cum Deo possumus hujusmodi, ac etiam futuris periculis occurrere.
- §. 3. Eorundem prædecessorum nostrorum Constitutiones præfatas etiam innovando, auctoritate Apostolica tenore præsentium omnes, & singulas collationes, provisiones, institutiones, & qualvis dispositiones Parochialium Ecclesiarum ab eisdem Episcopis, & Archiepiscopis, ac quibusvis aliis Collatoribus, tam Ordinariis, quàm delegatis, etiam S.R.E. Cardinalibus, ac Sedis Apostolicæ Legatis, vel Nunciis, præter, & contra formam ab eodem Concilio Tridentino præsertim in examine per concursum faciendâ præscriptam factas, aut in futurum faciendas, nullas, irritas, ac nullius roboris, vel momenti fore, & esse, nullumque provisum jus, aut titulum etiam coloratum possidendi præbere, & Parochiales Ecclesias hujusmodi, ut priùs ante collationes hujusmodi vacabant, ex nunc vacare statuimus, decernimus, & declaramus, easque omnes pro tempore sic vacantes nostræ, & Sedis Apostolicæ, seu eorum, quibus jus conferendi eas præterquam Episcopis, & Archiepiscopis, qui curam dicti examinis juxta Decretum Concilii habere debent competet, dispositioni reservamus.
- §. 4. Insuper ne Parochiales Ecclesiæ diu in suspenso maneant in maximum animarum periculum, quarumcumque Parochialium Ecclesiarum, quarum dum pro tempore vacant ad Episcopos, Archiepiscopos, Primates, & Patriarchas, & quovis alios Ordinarios collatores, in mensibus ordinariis collatoribus etiam per nostras regulas assignatis provisio, & collatio spectat, & perinet, de quibus iidem Episcopi, & Ordinarii prædicti intra sex mensium spatium à die vacationis earundem perfecto examine juxta formam Concilii Tridentini præfati, non providerint, ac illarum etiam quarum collationes Nobis, & dictæ Sedi generaliter, vel specialiter, & ex quavis causa reservatæ, seu affectæ existunt, aut aliàs ex Indulto Sedis Apostolicæ competunt, ad quas occurrente illarum vacatione Episcopi, & Archiepiscopi præfati personas per examen concursu mutuo habito juxta dicti Concilii Tridentini formam approbatas, & magis idoneas non elegerint, aut electas nobis, vel successoribus nostris, aut iis, ad quos collatio spectabit, pro collatione obtinenda intra quatuor mensium spatium à die illius vacationis non significaverint, nec non Parochialium Ecclesiarum similibus, quæ juris patronatus Ecclesiastici, vel aliorum, seu Clericorum, & laicorum simul fuerint, si præsentatus intra tempus eisdem patronis à jure præfixum prævio examine juxta formam dicti Concilii approbatus petatur institui, institutioque ipsa per duos menses à die præsentationis dilata fuerit, collationem, provisionem, institutionem, ac omnimodam dispositionem Nobis

Nobis, & ipsi Sedi, ac personis indulta hujusmodi conferendi, providendi, seu instituendi obtinentibus respectivè reservamus, data tamen in Parochialibus Jurispatronatus optione dictis Patronis, ut si institutio ad Ordinarios spectabit, ipsis Ordinariis illam facere negligentibus, & ultra dictos duos menses deferentibus, possint pro hujusmodi institutione obtinenda habere recursum ad Metropolitanum, vel viciniorem Ordinarium, aut ad Sedem Apostolicam.

- §. 5. Prohibentes etiam eisdem Concilio Tridentino ad nominandum idoneos Clericos coram deputatis Examinatoribus præfixum, ultra alios decem dies prorogare audeant, vel præsumant.
- §. 6. Districtius inhibentes ne quis præter Romanos Pontifices, aut alios indulta hujusmodi obtinentes, ut præfertur, quacunque sit super auctoritate munitus, de hujusmodi Beneficiis sic reservatis (ut præfertur) disponere, vel circa illa etiam per viam permutationis, vel alias innovare quoquo modo præsumat.
- §. 7. Ut autem non solum dignis, sed magis idoneis repertis, juxta ejusdem Concilii Decretum Parochiales Ecclesiæ conferantur, volumus, & eadem auctoritate decernimus, quod si Episcopus minùs habilem posthabitis magis idoneis elegerit, possint ii, qui rejecti fuerint, à mala electione hujusmodi ad Metropolitanum, vel si ipse eligens Metropolitanus, aut exemptus fuerit, ad viciniorem Ordinarium uti nostrum, & Sedis hujusmodi delegatum, aut alias ad ipsam Sedem Apostolicam appellare, ac præelectum ad novum examen coram ipso appellationis Judice, & ejus Examinatoribus provocare. Et constituto de prioris eligentis irrationabili judicio, eoque revocato, Parochialis magis idoneo per eundem Judicem appellationis auctoritate nostra (quatenus collatio ad Episcopum à quo appellatum fuit spectaret) conferatur: aliàs eidem magis idoneo per Judicem appellationis approbato conferenda remittat ad eum ad quem collatio, provisio, vel institutio spectabit.
- §. 8. Hæc tamen appellatio interposita interim non impediatur aut suspendatur quo minus electio per Ordinarium primo loco facta interim debitæ demandetur executioni, & provisus ab eadem Ecclesia, causa appellationis hujusmodi dependente, non amoveatur.
- §. 9. Et si quis à sententia per Judicem appellationis lata duxerit appellandum, is tunc ad Sedem ipsam Apostolicam appellabit. Si secus in præmissis omnibus, & singulis actum, aut attentatum fuerit, irritum decernimus, & inane &c.

Datum Romæ apud S. Petrum anno Incarnationis Dominicæ 1567. 15. Kalen. Aprilis Pontificatus nostri anno 2. Bullar. tom. 2. pag. 219.

ADNOTATIONES.

I PRÆSERTIM IN EXAMINE PER CONCURSUM FACIEN. Plures dantur casus, in quibus concursus non exigitur, sed Parochiales Ecclesiæ absque illo rectè conferuntur, quos referunt Barb. de off. Episcop. allegat. 60. n. 18. cum seqq. Cor-Monacelli Form. Pars I.

rad. prax. benefic. lib. 3. c. 3. n. 5. & seq. Videlicet si Parochialis sit Jurispatronatus laicorum, aut mixti. Si resignetur in manibus Papæ ad favorem certæ personæ, & provisio concedatur in forma dignum. Si permutetur. Si sit Dignitas cui auctoritate Papæ fuerit unita Parochialis perpetuè, & accessoriè. Si sit unita Canonicatui. Si Beneficium Cu-

B b 3 ra.

ratum, quod vacat, est verè Dignitas. Si sit Dignitas Ecclesiæ Collegiatæ, quæ habeat annexam Curam Animarum. Si Animarum Cura exercentur per Canonicos, vel Hebdomadarios. Si est subiecta, vel annexa Monasterio, aut de illius Mensa. Si Parochialis sit Vicaria perpetua, quæ conferatur ad nominationem illorum, quorum Dignitati est unita, quoties transferatur solum exercitium curæ; non verò quo ad habitum. Si sit Regularis; & solita commendari. Si Parochialis acquiratur, & provideatur per regressum, vel per decessum colligantis, nisi jus demortui Pontifex in alium transferat. Si sit exigui redditus, ut examinis per concursum operam non ferret, aut nemo esset, qui examini vellet se subicere; aut ob apertas factiones, sed dissidia, majora scandala possent excitari. Si nemo compareret, assignato per edictum novo termino, confertur sine concursu. Qui casus repetuntur, & explanantur etiam à Nicol. lucubr. can. lib. 3. tit. 5. de præb. à n. 10.

Cætera pertinentia ad intelligentiam hujus Bullæ adnotavi in titulo de collatione Beneficiorum, & in titulo de edictis.

Pii V. Constit. LVIII.

De resignationibus Beneficiorum.

SUMMARIUM.

- 1 Senex dicitur, qui est in ætate 50. annorum.
- 2 Valetudinarii sunt, qui frequenter ægrotant.
- 3 Qui dicantur corpore impediti, enumerantur.
- 4 Qui corpore vitiat.
- 5 Qui crimine obnoxii.

- 6 Qui censuris irretiti.
- 7 Qui nequeant Ecclesiæ inservire.
- 8 Qui Beneficia obtinere dicantur, & ad eadem promoveri num. 9.
- 10 Beneficia ingredientium Religionem non conferuntur nisi secuta professione.
- 11 Et eisdem causis, quibus permissum est Episcopis Episcopatum renunciare, permissum est resignare Beneficia.
- 12 Inimicitia, per quam licita est renunciatio Beneficii, debet esse capitalis.
- 13 Beneficia Jurispatronatus non comprehenduntur sub S. Cæterum hujus Bullæ.
- 15 Archidiaconatus potest conferri non habenti lauream Doctoralem.
- 16 Etiam si Constitutio Synodalis contrarium disponderet, vel in litteris Apostolicis appositum esset Decretum lauream suscipiendi.
- 17 Canonatus etiam collegiatarum insignium conferri possunt Clericis ætatis 14. annorum.
Canonici Collegiatæ non tenentur suscipere Ordines Sacros, nisi statuto Ecclesiæ caveatur ibid.
- 18 Beneficia debita certo generi personarum concurrentibus requisitis non possunt excludi, sed necessariò admitienda.
- 19 Episcopus in provisione facienda Præbendæ Theologalis, non dispensat super idoneitate personæ.
- 20 Non concedit facultatem Beneficia conferendi nisi Vicario Generali, quæ concessa non transit in successorem.
- 22 Vicarius Capitularis non confert Beneficia vacantia Sede Episcopali viduata Pastore.
- 22 Episcopus in fundatione Beneficiorum non potest sibi, & successoribus Census reservare.
Episcopus in fundatione Ecclesiæ, si sponte offeratur, potest sibi aliquod jus reservare ibid.

PIUS